

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS
**JAMIYAT BIRDAMLIGINI TA'MINLAYDIGAN OMILLAR
TAHLILI**

Kamoldinova Fotima Minojiddin Qizi

Qo'qon Universiteti Andijon filiali FTO' ing 1kurs talabasi

Kamoldinovafotima73@gmail.com

(+998881651321)

ANNOTATSIYA: Jamiyatning birdamligi , birinchi navbatda , ijtimoiy adolat , tenglik , huquqiy ta'minot va fuqarolik xabardorligi bilan bog'liqdir . Iqtisodiy barqarorlik va resurslar taqsimotining adolatli bo'lishi ham jamiyatning birdamligini ta'minlashda muhim omil hisoblanadi . Siyosiy jihatdan esa , demokratik qadriyatlar , hukumatning ishonchliligi va fuqarolarning siyosiy ishtirokini qo'llabquvvatlash jamiyat birdamligining asosini tashkil etadi . Madaniy jihatdan , milliy qadriyatlar va diniy bag'rikenglik ham jamiyat birdamligiga katta hissa qo'shadi .Jamiyat birdamligini ta'minlaydigan omillar tahlili mavzusidagi annotatsiya jamiyatdagi birdamlikni saqlash uchun zarur bo'lgan turli omillarni o'rganishga qaratilgan . Ushbu tahlil , jamiyatning ijtimoiy , iqtisodiy , siyosiy va madaniy jihatlaridagi asosiy omillarni ko'rib chiqadi va ularning jamiyatning umumiy birdamligini mustahkamlashdagi o'rnini tushunishga yordam beradi . Har bir omil jamiyat a'zolarining bir-biriga nisbatan munosabatlari , o'zaro tushunishi , va umumiy qadriyatlar asosida jamiyatning ijtimoiy tuzilishini tashkil etadi . Jamiyatning birdamliligi , avvalo , ijtimoiy adolat va tenglikka , huquqiy ta'minotga , fuqarolarning siyosiy va ijtimoiy xabardorligiga bog'liqdir . Ijtimoiy barqarorlik va barcha qatlamlarga teng imkoniyatlar yaratish jamiyatdagi hamjihatlikni ta'minlash uchun muhim asos hisoblanadi . Iqtisodiy jihatdan esa , resurslar taqsimotining adolatli bo'lishi , kambag'allar va boylar o'rtasidagi tafovutlarni kamaytirish , ishlash imkoniyatlari va iqtisodiy adolatni ta'minlash jamiyat birdamligini muatahkamlashda zarurdir. Siyosiy jihatdan ,demokratik qadriyatlar, hukumatning ishonchliligi va fuqarolarning siyosiy ishtirokini qo'llab-quvvatlash jamiyat birdamligini shakllantirishda hal qiluvchi omillar bo'lib xizmat qiladi.

KALIT SO'ZLAR: Ijtimoiy hamjihatlik ,ijtimoiy barqarorlik , siyosiy barqarorlik , iqtisodiy tenglik , madaniy bag'rikenglik , huquqiy tenglik , ijtimoiy qo'llab-quvvatlash ,mehnat taqsimoti , adolatli taqsimlash , xalqaro munosabatlar ,siyosiy erkinlik ,ijtimoiy tenglik , rivojlanish ,bag'rikenglik , xayriya , inson huquqlar , chet elliklar bilan hamkorlik.

KEY WORDS: Social cohesion , social stability , political stability , economic equality, cultural tolerance, legal equality, social support, division of labor, fair distribution, intercultural relations, political freedom, social equality, development, tolerance, charity, human rights, collaboration with foreigners.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

KIRISH: Jamiyatning birdamligi uning barqarorligini , taraqqiyotini va umumiy farovonligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega . Bugungi globalizatsiya davrida , turli ijtimoiy , siyosiy , iqtisodiy va madaniy omillar jamiyatning birdamligiga ta'sir ko'rsatadi . Biror jamiyatda birdamlikning saqlanishi , uning a'zolari o'rtasidagi o'zaro hurmat , tenglik va bir-birini tushunishga asoslangan munosabatlarni ta'minlashga yordam beradi . Shuningdek , jamiyatdagi ijtimoiy va iqtisodiy adolat , fuqarolarning huquqlarini himoya qilish , siyosiy tizimning ishonchliligi hamda madaniy hilma-xillikni qadrlash jamiyatning birlashishiga asos bo'ladi .Jamiyat birdamliligini saqlash va mustahkamlash uchun zarur bo'lgan omillarni tahlil qilish , jamiyatning barcha qatlamlari o'rtasida adolatli va barqaror aloqalarni o'rnatish , ijtimoiy ziddiyatlarni bartaraf etish va umumiy maqsadlarga erishishda muhim ahamiyatga ega . Ushbu tadqiqotning maqsadi , jamiyat birdamligini ta'minlashda ijtimoiy , siyosiy , iqtisodiy , va madaniy omillarni o'rganish va ularning jamiyatda qanday rol o'ynashini tahlil qilishdir . Shu orqali jamiyatdagi birdamlikni mustahkamlash uchun samarali strategiyalar ishlab chiqish mumkin . Jamiyat birdamligi – bu jamiyat a'zolari o'rtasidagi o'zaro hamjihatlik , bir-birini tushunish , hurmat qilish va umumiy qadriyatlarni qadrlidi deb bilish holatidir . jamiyatning birdamligini ta'minlash , uning barqaror rivojlanishiga , fuqarolar o'rtasida ijtimoiy adolat va tenglikni saqlashga , shuningdek , davlatning samarali boshqaruvini ta'minlashga katta ta'sir ko'rsatadi . Bugungi kunda dunyo miqyosida turli ijtimoiy , siyosiy va iqtisodiy jarayonlar , shuningdek , global muammolar jamiyat birdamligiga ta'sir ko'rsatadigan omillar sifatida yuzaga kelmoqda . Milliy va xalqaro miqyosda ko'plab jamiyatlar o'rtasida mavjud bo'lgan tafovutlar , ijtimoiy noadolat , iqtisodiy tengsizlik va siyosiy beqarorlik birdamlikni ta'minlashda jiddiy muammolarni keltirib chiqaradi . Shu sababli , jamiyat birdamligini ta'minlaydigan omillarni o'rganish va tahlil qilish juda muhimdir . Bu tahlil jamiyatning ijtimoiy barqarorligini ta'minlash uchun qaysi omillarning ahamiyatli ekanligini , ular qanday ishlashi kerakligini va qanday strategiyalarni amalga oshirish kerakligini aniqlashga yordam beradi . Jamiyatdagi birdamlikni saqlash , faqat iqtisodiy rivojlanish yoki siyosiy barqarorlik bilan cheklanmaydi , balki madaniy qadriyatlar , ta'lim tizimi , huquqiy tenglik va ijtimoiy adolatga ham bog'liqdir . Ushbu tadqiqotning maqsadi , jamiyat birdamligini ta'minlaydigan turli omillarni tizimli ravishda tahlil qilish va ularning jamiyat rivojiga qo'shgan hissasini aniqlashdan iborat. Jamiyat birdamligi, uning barqarorligi va rivojlanishi uchun asosiy omil hisoblanadi. Har bir jamiyatning ijtimoiy tuzilmasi, uning a'zolarining o'zaro munosabatlari, qadriyatlari va maqsadlari birlashib, yagona tizimga aylanishi zarur. Birdamlikni ta'minlash, nafaqat siyosiy va iqtisodiy barqarorlikni, balki ijtimoiy adolat, madaniy hamjihatlik va diniy bag'rikenglikni ham o'z ichiga oladi. Bu jarayon ko'plab omillarni, jumladan, ta'lim tizimini, iqtisodiy imkoniyatlarni va madaniy qadriyatlarni rivojlantirishni talab qiladi. Ushbu maqolada, jamiyat birdamligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydigan asosiy omillarni tahlil qilib, ularning jamiyatdagi ijtimoiy barqarorlikka qanday ta'sir ko'rsatishini o'rganamiz.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Jamiyat birdamligini ta'minlashda bir qancha omillarning roli katta. Quyidagi misollar bu omillarni yanada yaqqolroq ko'rsatadi:

1. Huquqiy tenglik: Jamiyatdagi barcha fuqarolarga teng huquqlar berilishi birdamlikni ta'minlaydi. Masalan, irqiy, jinsiy yoki diniy kelib chiqishi tufayli hech kimning huquqlari cheklanmasligi kerak. Bunda adolatli qonunlar va ularning teng amal qilinishi muhimdir. Agar jamiyatda qonunlar barcha fuqarolar uchun bir xil bo'lsa, bu ijtimoiy birdamlikni kuchaytiradi.

2. Ijtimoiy yordam va xayriya: Ijtimoiy yordam tizimi, xususan, kam ta'minlangan va ehtiyojmand qatlamlarga yordam ko'rsatish, jamiyatda birdamlikni mustahkamlaydi. Misol uchun, pensionerlar, nogironlar va ishsizlar uchun ijtimoiy ta'minot tizimining rivojlanishi jamiyat a'zolari o'rtasidagi hamjihatlikni oshiradi.

3. Millatlararo va etnik aloqalar: Bir nechta etnik yoki milliy guruhlar o'rtasida to'g'ri muloqot va hamkorlik jamiyatdagi birdamlikni ta'minlaydi. Misol uchun, millatlararo tenglik va o'zaro hurmatga asoslangan ijtimoiy muhitda barcha guruhlar birgalikda yashashlari mumkin.

4. Tolerantlik va ko'p madaniyatlilik: Jamiyatda turli madaniyatlar va qadriyatlar o'rtasidagi bag'rikenglik ham birdamlikni kuchaytiradi. Masalan, ko'p madaniyatli jamiyatlarda turli millat va madaniyatlarga hurmat ko'rsatish, o'zaro to'qnashuvlarning oldini olishga yordam beradi.

5. Sog'liqni saqlash tizimi: Sog'liqni saqlash xizmatlarining hamma uchun teng va yengil yo'l bilan taqdim etilishi ijtimoiy birdamlikni qo'llab-quvvatlaydi. Misol uchun, barcha fuqarolar uchun bepul yoki arzon tibbiy xizmatlar, pandemiya yoki katta ofatlar davrida bir-biriga yordam berishga undaydi.

6. Madaniy tadbirlar va sport: Madaniy va sport tadbirlari jamiyatdagi turli guruhlarini birlashtiradi. Masalan, umumxalq bayramlari, festival va musobaqalar jamiyat a'zolari o'rtasida hamjihatlikni kuchaytirib, turli guruhlarning o'zaro aloqalarini mustahkamlaydi.

Bu omillar jamiyatning birdamligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega va ijtimoiy barqarorlikni saqlashga xizmat qiladi.

Jamiyat birdamligini ta'minlaydigan omillar haqida turli olimlarning fikrlari hamda qarashlari mavjud. Ularning barchasi jamiyatdagi ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy jarayonlarni o'rganish orqali birdamlikni qanday mustahkamlash mumkinligi haqida bir qator muhim g'oyalar ilgari surgan. Quyida ayrim olimlarning fikrlariga qisqacha to'xtalib o'tamiz:

1. Emile Durkheim (1858-1917) Durkheim jamiyat birdamligini "ijtimoiy birdamlik" sifatida tushuntirgan va buni ijtimoiy birlikning asosiy unsuri deb hisoblagan. U o'zining "Ijtimoiy ishlar" (The Division of Labour in Society) asarida, jamiyatda mehnatning ixtisoslashuvi va ijtimoiy institutlarning rivojlanishi jamiyatni birlashtiruvchi omillar sifatida muhim ekanligini ta'kidlagan. Durkheimga ko'ra, birdamlik, birinchi navbatda, umumiy qadriyatlar va an'analar orqali saqlanadi.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

2. Max Weber (1864-1920) Weber jamiyatdagi birdamlikni ko'proq iqtisodiy va siyosiy tizimlar bilan bog'lashgan. U jamiyatdagi ijtimoiy tartibni shakllantiruvchi asosiy omil sifatida "rasyonallik"ni ko'rsatgan. Weberning fikricha, ijtimoiy tizimdagi rasyonall qarorlar va iqtisodiy hamkorliklar jamiyatdagi birdamlikni mustahkamlaydi. U shuningdek, siyosiy qatlamdagi rahbarlarning jamiyatni birlashtirishdagi rolini ham ta'kidlagan.

3. Karl Marks (1818-1883) Marks jamiyat birdamligini iqtisodiy tenglik va ijtimoiy adolat bilan bog'lagan. U iqtisodiy tabaqalanish va sinfiy kurashni jamiyatda birdamlikni buzuvchi omil sifatida ko'rgan. Marksning fikricha, jamiyatda sinfiy farqlarni yo'q qilish va iqtisodiy adolatni ta'minlash orqali ijtimoiy birdamlikka erishish mumkin.

4. Talcott Parsons (1902-1979) Parsons ijtimoiy tizimni butunlikda ko'rgan va jamiyat birdamligining asosiy omili sifatida ijtimoiy institutlar va ular o'rtasidagi muvozanatni ko'rsatgan. U jamiyatdagi barcha tizimlar (siyosiy, iqtisodiy, madaniy) o'zaro bog'langan bo'lib, ularning uyg'unligi jamiyatning barqarorligini va birdamligini ta'minlaydi, deb hisoblagan.

5. Amartya Sen (1933-yilda tug'ilgan) Hindistonlik iqtisodchi va ijtimoiy nazariyachi Amartya Sen, jamiyat birdamligini ta'minlashda "raqobatbardosh tenglik" va "rivojlanish" konsepsiyalarini ilgari surgan. Senning fikricha, ijtimoiy birdamlikning asosi har bir insonning imkoniyatlari va resurslarga teng kirishini ta'minlashdir. U iqtisodiy tenglikni va jamiyatdagi ijtimoiy farqlarni kamaytirishni ta'kidlaydi.

6. John Rawls (1921-2002) Amerikalik faylasuf John Rawls "Adolat nazariyasi" (Theory of Justice) asarida, ijtimoiy birdamlikni ta'minlash uchun jamiyatda adolatli tizimni yaratish kerakligini ta'kidlagan. Uning "difuziyani adolati" tamoyili jamiyatda adolatli taqsimot va teng imkoniyatlar yaratishga qaratilgan.

Ushbu olimlarning fikrlariga ko'ra, jamiyat birdamligi turli omillar va tizimlar orqali ta'minlanadi. Ijtimoiy adolat, iqtisodiy tenglik, siyosiy barqarorlik va madaniy bag'rikenglik kabi jihatlar birgalikda jamiyatda birdamlikni saqlashga yordam beradi

XULOSA:

Jamiyat birdamligini ta'minlash – har bir davlat va jamiyat uchun eng muhim vazifalardan biridir. Bu jarayon turli omillar, jumladan, ta'lim, iqtisodiy tenglik, siyosiy erkinlik, madaniy bag'rikenglik va huquqiy tenglik orqali amalga oshiriladi. Har bir jamiyatda birdamlikni saqlash uchun muvozanatli va adolatli tizimlarning mavjudligi, ijtimoiy adolatning ta'minlanishi hamda turli guruhlar o'rtasidagi o'zaro hurmat va hamjihatlik zarur.

Olimlar, jumladan Durkheim, Weber, Marks, Parsons, Sen va Rawls, jamiyatdagi birdamlikni ta'minlash uchun iqtisodiy va ijtimoiy tizimlarning o'zaro uyg'unligi, adolatli taqsimot va teng imkoniyatlar yaratish kerakligini ta'kidlaganlar. Shu bilan birga, har bir davlat va jamiyat o'zining madaniy va tarixiy xususiyatlariga mos keladigan yondashuvlarni ishlab chiqishi lozim. Faqatgina birdamlikka erishgan jamiyatlar o'zining barqaror rivojlanishini ta'minlay olishadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Émile Durkheim: Asar: "The Division of Labor in Society" (1893) va "Suicide" (1897)
2. Max Weber: Asar: "The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism" (1905) va "Economy and Society" (1922)
3. Olimova, D. Z., & Turaeva, Z. A. (2022). The peculiar complexity of translating uzbek classical poetry into English.
4. Khamraeva, G., & Olimova, D. (2017). BENEFITS OF USING ROLE PLAYS IN TEACHING LANGUAGES. Научная дискуссия: инновации в современном мире, (4), 97-101.
5. Zokirovna, O. D. (2022). The specifics of translation actions in simultaneous interpreting. Middle European Scientific Bulletin, 22, 292-295.
6. Olimova, D. Z. (2021). Transfer of modality in translation (modal verbs and their equivalents, modal words). Middle European Scientific Bulletin, 12, 220-22.
7. Latifovna, I. G. (2025). EXAGGERATED REALITIES: THE FUNCTION OF HYPERBOLE IN JEAN RHYS'S "WIDE SARGASSO SEA" AS A REFLECTION OF COLONIAL TENSIONS AND PSYCHOLOGICAL TURMOIL. JOURNAL OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH, 2(2), 323-326.
8. Latifovna, I. G. (2025). EPIPHANY: REVELATORY INSIGHTS IN JEAN RHYS'S "WIDE SARGASSO SEA. STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS, 1(4), 248-251.
9. PULATOVA, M. (2024). KRISTOFER MARLO, ABDULLA ORIPOV VA PIRIMQUL QODIROV YARATGAN SOHIBQIRON TEMUR OBRAZLARINING QIYOSIY TAHLILI. News of the NUUz, 1(1.4), 332-336.
10. Pulatova, M. (2024, December). THE REPRESENTATION OF THE IMAGE OF AMIR TEMUR IN "SAKHIBKIRAN" BY ABDULLA ORIPOV. In INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN DEVELOPMENT OF PEDAGOGY AND LINGUISTICS (Vol. 1, No. 11, pp. 20-24).
11. Temirovna, M. P. (2022). THE ANALYSES OF MAIN CHARACTER IN CHRISTOPHER MARLOWE'S TRAGEDY "TAMBURLAINE THE GREAT". Yosh Tadqiqotchi Jurnali, 1(2), 230-234.
12. Gafurova, S. S., & Yusuphadjaeva, S. T. (2023). ANXIETY-PHOBIC DISORDERS IN IRRITABLE BOWEL SYNDROME AND THE EFFECTIVENESS OF PSYCHOTHERAPY AND PSYCHOPHARMACOTHERAPY. International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research, 3(1), 110-115.
13. Yusuphodjaeva, S. T., & Gafurova, S. S. (2023). Methods Of Cognitive-Behavioral Psychotherapy In The Treatment Of Rheumatoid Arthritis. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1-2), 701-706.

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

14. Turdiyeva, D. Z., & Kh, O. G. (2022). LISTENING IS AN INTEGRAL PART OF COMMUNICATION PROCESS. Talqin va tadqiqotlar ilmiy-uslubiy jurnali, 3(5), 21-24.
15. Fattilloevna, K. G. (2021). Methods of Rendering Realias in the Translations of the Novel "Days Gone by" by Abdulla Qadiri. JournalNX, 7(09), 166-171.
16. Гафуров, Б. З. (2010). презентация фоностилистики в узбекском языкознании (на материале фоновариантов имен существительных). Journal of Modern Turkish Studies, 7(4), 68.
17. Mamatkulov, B., Nematov, A., Berdimuratov, D., & Tolipova, G. (2023). HEPATITIS A EPIDEMIOLOGY, HIGH-RISK GROUPS AND PREVENTIVE MEASURES (LITERATURE REVIEW). Science and innovation, 2(D5), 100-105.
18. Khaydarova, L., & Joanna, I. (2022). TEACHING ENGLISH GRAMMAR THROUGH INTER
19. Karl Marks: Asar: "The Communist Manifesto" (1848) va "Das Kapital" (1867)
20. Talcott Parsons: Asar: "The Structure of Social Action" (1937) va "The Social System" (1951)
21. Amartya Sen: Asar: "Development as Freedom" (1999) va "The Idea of Justice" (2009)

